

De Tweede Kamerverkiezingen komen er aan, kiesrecht voor mensen met een beperking

De Tweede Kamerverkiezingen vinden dit jaar plaats op 17 maart. Iedere stemgerechtigde ontvangt via de gemeente een stempas en wordt daarmee uitgenodigd om een stem uit te brengen. Het kiesrecht is een hoogst persoonlijk grondwettelijk recht. Op de site www.stemjijook.nl staat praktische informatie over de politieke partijen en in een filmpje wordt de stemprocedure uitgelegd. De informatie is erop gericht om mensen met een lichte verstandelijke beperking te stimuleren gebruik te maken van hun stemrecht. Veel stembureaus zullen vanwege corona ook al op 15 en 16 maart open zijn zodat er een betere spreiding kan plaatsvinden.

Organisaties die zich inzetten voor mensen met een verstandelijke beperking besteden nu al aandacht aan de verkiezingen. Net als eerdere jaren informeert ProDemos tijdens een gratis workshop op een luchtige en begrijpelijke manier afgestemd op de doelgroep over de verkiezingen, dit keer online. Op **woensdag 10 maart** (10.00 – 12.00 uur) zal deze workshop plaats vinden. Het is mogelijk om individuele cliënten op de workshops te wijzen. De link om de workshop te volgen verschijnt op 10 maart op de voorpagina van www.stemjijook.nl.

Steffie

Leer Zelf Online, de organisatie achter uitleghulp Steffie, geeft aan dat naar schatting honderdduizenden mensen met een verstandelijke beperking en laaggeletterden op 17 maart niet gaan stemmen of ongeldig stemmen. Het stembiljet is te ingewikkeld, maar ook de procedure eromheen is lastig te begrijpen. Daar komen de coronamaatregelen nog eens bovenop, die het extra moeilijk maken.

Voor de doelgroep is er hoewerktstemmen.nl van Steffie, dat het stemproces uitlegt, waardoor het voorspelbaarder wordt. Nieuw dit jaar is het Kieskompas met Steffie, waarmee de doelgroep inzicht krijgt in zijn politieke voorkeur.

Hoe werkt het in de praktijk?

Hiervoor geldt de richtlijn “Kiesrecht voor mensen met een beperking”, opgesteld door de VGN (Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland).

1. Medewerkers zijn verplicht om de stempas te overhandigen aan de cliënt. Als de cliënt geen gebruik wil maken van zijn stempas, overlegt de zorgorganisatie met de eerste contactpersoon van de cliënt. Deze beslist om al dan niet gebruik te maken van de stempas.
2. De kiezer met een beperking kan een volmacht geven, en ervoor kiezen dat iemand anders voor hem stemt. Het initiatief moet van de volmachtgever zelf komen. De volmacht moet ook door hem zijn ondertekend. Op de stempas staat informatie over het stemmen per volmacht. Juridisch gezien mag een cliënt een hulpverlener machtigen om voor hem te stemmen, maar dit is ongewenst. Bij voorkeur gaat de volmacht naar de vertegenwoordiger of iemand uit de naaste kring.
3. Bij een *onderhandse volmacht* vullen de kiezer en de gemachtigde beiden de gevraagde gegevens in op de achterzijde van de stempas. De gemachtigde kan alleen een stem uitbrengen als hij of zij ook een (kopie van) identiteitsbewijs van de volmachtgever kan tonen en in dezelfde gemeente woont. Is dat laatste niet het geval, dan kan een *schriftelijke volmacht* worden aangevraagd. Daarvoor dient een formulier bij de gemeente worden aangevraagd. En ook hiervoor geldt dat beiden de gevraagde gegevens met een handtekening moeten aanleveren. De sluitingsdatum voor deze aanvraag ‘stemmen per volmacht’ is uiterlijk 12 maart.
4. Hulp bij vervoer naar het stembureau is de verantwoordelijkheid van de cliënt of zijn vertegenwoordiger. Kan hij of zij dat niet regelen, dan kan de zorgorganisatie ervoor zorgen, maar de kosten komen op rekening van de cliënt.
5. Op het stembureau wordt niet gekeken of iemand zijn of haar wil kan bepalen.
6. Hulp in het stemhokje is alleen mogelijk voor mensen met een fysieke beperking. Aan mensen met een verstandelijke beperking mag alleen buiten het stemhokje uitleg worden gegeven over het gebruik van het stembiljet.
7. Een ieder die een stem uitbrengt heeft naast de stempas of volmacht ook zijn ID-bewijs nodig en dient deze te kunnen tonen op het stembureau.